

[Alfred Jensen.]

føler en vis glæde over, at prisstigningerne har været så voldsomme, som tilfældet er, fordi det har betydet, at arbejdernes lønninger rækker kortere og dermed har medvirket til en begrænsning af den jævne mands købekraft. Det er ellers stærkt i strid med finansministerens udtalelse, da vi behandlede skattelovene i november i fjor; da sagde han, at regeringen ikke ønskede at forringe den dårligst stillede del af befolkningens levevilkår.

Nu er det en kendsgerning, at de foranstaltninger, der er truffet, den tilstand, der har hersket siden november, har betydet, at arbejdernes lønninger — og hvad der gælder for arbejderne gælder også for funktionærer og tjenestemænd, for gamle, invalider og kronisk syge — er blevet meget stærkt forringet. Den stigning i detailpristallet pr. 1. januar, som nu kommer tjenestemænd og arbejdere tilgode — arbejderne fra den første uge i marts, tjenestemændene fra den 1. april —, råder jo ikke bod på dette forhold. Arbejderne og tjenestemændene har i den periode, man her har ventet, sat op imod 75—100 mill. kr. til, fordi lønstigningen kommer så sent. Men hertil kommer, at arbejderne manglede dækning før den 1. januar, og at de prisstigninger, som blev indregnet i pristallet den første uge i januar, havde gjort sig gældende lang tid forud. Allerede i oktober var der sket en stigning i pristallet, som berettigede til en udbetaling af to portioner dyrtidstillæg. Hertil kommer yderligere, at der før den tid var udekkeede points — jeg tror 2. Det betyder for arbejdere og tjenestemænd i de laveste lønningsklasser et tab indtil januar for hver enkelt på 233 kr.

Det er under disse forhold noget ejendommeligt, at man kommer og fortæller, at det er lønningernes stigning, der er skyld i prisforhøjelserne. Nej, sandheden er den, at det er priserne, der er steget, og først derefter har arbejderne og tjenestemændene fået en forsinket og delvis dækning for de prisstigninger, der har fundet sted. Det vil altså sige, at det ikke er lønningerne, der er skyld i, at priserne er steget, men prisstigningerne, der er skyld i, at arbejderne har været nødt til at få dækning for de stigninger, der har fundet sted.

Men selvom man nu giver den dækning, der hjemles i lønningssloven og de kollektive overenskomster, er det jo ikke således, at arbejdere, tjenestemænd og funktionærer fra marts eller april får erstatning for de tab, prisstigningerne har medført — tvært-

imod. Den periode, der er gået siden, indebærer prisstigninger af et sådant omfang, at det næsten ikke er for meget sagt, at det, der udbetales den 1. april til tjenestemændene, allerede er opslugt af de prisstigninger, der har fundet sted i januar, februar og marts.

Men dette mørke billede af lønmodtagerens indtægtsforhold er endda ikke malet i de rigtige farver, for man må jo tage i betragtning, at de reguleringsstillæg, der ydes her, og som ydes i henhold til overenskomster og lønningslov efter detailpristallet, aldeles ikke giver dækning for de prisstigninger, som finder sted. 1 point i pristallet betyder en stigning eller et fald på 33 kr. For at få 1 portion reguleringsstillæg skal pristallet stige 6 points, og det vil sige 198 kr. Når priserne er steget 198 kr., så får portører, postbude og kommunale tjenestemænd, der rangerer med dem, en lønforhøjelse på 120 kr. Det samme gælder de mandlige arbejdere. Altså for en stigning på 198 kr. i husholdningsbudgettets udgifter gives der et tillæg på 120 kr. Jeg skal villigt indrømme, at det husholdningsbudget, der opereres med, indeholder mere end forsørgerens indtægt, der beregnes også en indtægt for hustruen; den er i gennemsnit beregnet til 9,9 pct., og jeg har ikke noget imod, at man fraregner hustruens indkomst og går ud fra, at denne indkomst også vil få en erstatning for prisstigningerne; men tilbage bliver, når man trækker de 9,9 pct. fra, ca. 180 kr., og det vil sige, at hver gang der ydes et tillæg på 120 kr. i henhold til 6 points stigning, er prisniveauet steget og udgifterne for familien steget med 180 kr. Det betyder jo, at arbejderne og tjenestemændene i de lavere lønningsklasser mister $33\frac{1}{3}$ pct. for hver gang, de får 1 portion reguleringsstillæg, og det vil i virkeligheden sige, at med en kompensations på 4 portioner, som der er tale om her, har arbejderne mistet et temmeligt stort beløb.

Mit parti har ikke godkendt det husholdningsbudget og de pristalsberegninger, som foretages eller foretoges efter 1942's og 1949's husholdningsbudgetter. Jeg har flere gange påpeget, at 1942-budgettet byggede på for lave indtægter, og at det regnede med et for stort børneantal, hvorved man fik altfor store beløb indregnet for rabatmærker og for lave skattesatser. Det er klart, at når sådanne fejl findes ved beregning af et pristal, kan det ikke give det rigtige billede af de udsving, priserne foretager, og så er det givet, at man heller ikke på grundlag af et sådant pristal kan